

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 9267 af 18/03/2025 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2024-10196

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2024-10196

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2024-10196

Kritik af Økonomisk Ugebrev for utilstrækkelig forelæggelse

Økonomisk Ugebrev bragte i juni 2024 en analyse, der omtalte forholdene omkring en investeringsfond, som et selskab havde stiftet. Det omtalte selskab klagede til Pressenævnet over blandt andet, at omtalen indeholdt beskyldninger, som ikke var forelagt tilstrækkeligt. Pressenævnet fandt, at omtalen indeholdt sådanne beskyldninger, herunder mistanke om en pyramide-lignende forretningsmodel, som ikke var blevet forelagt, og kritiserede derfor mediet for utilstrækkelig forelæggelse. Nævnet udtalte ikke kritik af de øvrige klagepunkter.

Formuepleje A/S har klaget til Pressenævnet over artiklen *"Formueplejes nye strategi er gammel vin på nye flasker"*, bragt den 9. juni 2024 af Økonomisk Ugebrev, idet Formuepleje A/S mener, at god presseskik er tilsidesat.

Formuepleje A/S har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekt information og beskyldninger, som ikke er blevet forelagt, at der ikke er udvist tilstrækkelig kritik over for nyhedskilderne, at det ikke er gjort tilstrækkelig klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, samt mediets handlemåde.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

Formuepleje A/S [herefter benævnt Formuepleje] og Økonomisk Ugebrev har til Pressenævnet indsendt dele af den korrespondance, parterne havde forud offentliggørelsen.

- korrespondance den 22. maj 2024

Onsdag den 22. maj 2024 kl. 11.52 sendte Økonomisk Ugebrev følgende mail til Formuepleje:

"Kære [Person 2], Jeg sender hermed vores spørgsmål, som nævnt i telefonsamtale mandag. Jeg skal bede jer svare (eventuelt blot faktuel hvis der er fejlopfattelser) inden udgangen af torsdag af hensyn til min deadline.

1. Jeres strategi om gearing (Penta) står overfor nye udfordringer med en højere funding rente, som hvert år vil tage toppen af afkastet (lige som I også hører til de dyreste i markedet). Hvordan vil I håndtere den udfordring? (læs er "Penta-modellen død")?
2. Man kan læse udmeldinger fra jeres direktør om flere nye produkter i fremtiden. Vil der blive tale om billigere produkter til nye kundesegmenter?
3. I skriver flere steder at I er Danmarks største "bankuafhængige" kapitalforvalter. (læs billigere end dyre banker). Men I er jo ikke billigere - så hvad er kundernes fordel egentlig ved at blive "bankuafhængig"? (kunderne har betalt mere hos jer og fået lavere afkast end hos bankerne - ikke sandt)?

4. I har tidligere skrevet i jeres reklamer om leverpostejinvesteringer. Resultatløn er godt: "Jo flere penge til dig - jo flere penge til kapitalforvalteren". Mener I stadig dette?

5. De seneste par år har det vel blot været flere penge til Formuepleje - ingen penge til kunderne i Penta (set over 5 år)?

Bh. [Journalisten] Økonomisk Ugebrev”

Samme dag kl. 22.48 besvarede Formuepleje mailen:

”Kære [Journalisten]. Tak for henvendelsen. Som nævnt over telefonen har vi desværre ikke mulighed for at hjælpe dig i denne uge. Beklager meget. God aften. Vh [Person 2]”

- korrespondance den 27. maj 2024

Den 27. maj 2024 kl. 11.19 sendte Økonomisk Ugebrev følgende mail til Formuepleje:

”Kære [Person 2], Kan det oplyses, hvor stor en del af formuen (5,6 mia. kr.) i jeres nye fond "Global Future", der stammer fra jeres andre fonde (såsom Penta, Epikur etc.). <https://formuepleje.dk/investeringssløesninger/global-future> [Journalisten] Økonomisk Ugebrev”

Samme dag kl. 15.34 besvarede Formuepleje mailen:

”Kære [Journalisten] Tak for henvendelsen. Der er ikke allokeret penge fra vores øvrige foreninger (Penta, Epikur etc.) til Global Future. Vh [Person 2]”

Økonomisk Ugebrev sendte kl. 19.43 følgende mail til Formuepleje:

”Tak. Hvad med Tellus? Bh. [Journalisten]”

- korrespondance den 28. maj 2024

Den 28. maj 2024 kl. 06.37 sendte Formuepleje følgende mail til Økonomisk Ugebrev:

”Det samme for alle afdelinger”

Samme dag kl. 07.11 besvarede Økonomisk Ugebrev mailen:

”Men er vi enige om, at Penta, Epikur etc har investeret i Tellus? Bh. [Journalisten]”

Kl. 08.41 sendte Formuepleje følgende svar til Økonomisk Ugebrev:

”Nu er det et nyt spørgsmål du stiller til en anden afdeling? Du startede med at spørge til Global Future – men det er noget andet nu eller hvordan skal jeg forstå det? LimitTellus er en global aktieportefølje, der også indgår som byggesten i Formueplejes kapitalforeninger. / [Person 2]”

Økonomisk Ugebrev svarede besvarede mailen kl. 14.45:

”Det undrer mig, at jeres formue falder så voldsomt i de seneste år, og så rejser I samtidig 5,6 mia. kr. på få måneder. Så derfor: MIT spørgsmål: Er de 5,6 mia. Kr. NYE penge fra kunderne, som ikke før har været investeret i Formueplejeprodukter? På forhånd tak.”

Kl. 18.14 besvarede Formuepleje mailen fra Økonomisk Ugebrev:

”Global Future en ikke børsnoteret endnu - Den er indledningsvist fund’et i en seedingrunde blandt eksisterende og nye kunder. I hvilket omfang de pågældende kunder skulle have valgt at sælge ud af øvrige produkter for at investere i GF ønsker vi ikke at oplyse.”

- korrespondance den 4. juni 2024

Den 4. juni 2024 kl. 9.41 sendte Økonomisk Ugebrev følgende mail til Formuepleje:

”Kære [Person 2], Jeg har jo spurgt lidt til, hvor de 5,6 mia. Kr. I Global Future stammer fra. Jeg vil skrive en artikel om emnet og derfor lige et par ting at slå helt fast:

1. Vil I oplyse, hvor mange NYE Penge, der er tale om ud af de 5,6 mia.kr. (versus gamle penge - der allerede var i et formueplejeprodukt tidligere eller et diskretionært mandat hos FP)?

2. Jeg har spurgt, om der er investeret penge fra konkrete fonde (som Tellus/Penta). Men er der investeret penge i Global Future fra nogle andre fonde i Formuepleje? Hvis ja, hvor mange? (Eller fra mandater allerede under forvaltning af formuepleje). Du kan jo nok forstå, jeg undrer mig over, hvordan I kan rejse 5,6 mia. Kr. til en ny fond på så kort tid. Ikke mindst mens alle jeres andre fonde mister kunder/AUM. Jeg vil meget gerne tale og interviewe jeres direktør om dette, hvis han er blevet til rådighed siden sidst, vi talte. Jeg skal bede om svar i dag af hensyn til deadline. Mange tak. Bh. [Journalisten] Økonomisk Ugebrev”

Kl. 10.30 samme dag besvarede Formuepleje mailen:

”Kære [Journalisten], Se svar nedenfor Vi har desværre ikke mulighed for at tilbyde et interview med vores direktør. Vh [Person 2]”

[Formuepleje har herefter indsat svarene på spørgsmålene i mailen med rød skrift]:

”1. Vil I oplyse, hvor mange NYE Penge, der er tale om ud af de 5,6 mia.kr. (versus gamle penge - der allerede var i et formueplejeprodukt tidligere eller et diskretionært mandat hos FP)?

[Svar]: Som jeg skrev til dig i sidste mail: Global Future er endnu ikke børsnoteret - Den er indledningsvist fund’et i en seedingrunde blandt eksisterende og nye kunder. I hvilket omfang de pågældende kunder skulle have valgt at sælge ud af øvrige produkter for at investere i GF, har vi ikke mulighed for at oplyse et mere præcist tal på lige i øjeblikket.

2. Jeg har spurgt, om der er investeret penge fra konkrete fonde (som Tellus/Penta). Men er der investeret penge i Global Future fra nogle andre fonde i Formuepleje? Hvis ja, hvor mange? (Eller fra mandater allerede under forvaltning af formuepleje).

[Svar]: Nej”

Påklaget artikel

Økonomisk Ugebrev Finans bragte den 9. juni 2024 artiklen ”*Formueplejes nye strategi er gammel vin på nye flasker*” i pdf-format. Artiklen herudover bragt på ugebrev.dk den 12. juni 2024.

På forsiden i den trykte udgave ses et billede af [Person 3]. Af forsideomtalen fremgår:

”Efter skiftet fra Nykredit til Formuepleje er adm. direktør [Person 3] blevet finanssektorens fjerdebedst lønnede topdirektør med en hyre tæt på 17 mio. kr. sidste år. Han skal vende en nærmest katastrofal blødning af kundepenge på 50 mia. kr. på to år. På papiret er han allerede begyndt at ligne en succes. Men meget tyder på, at han blot kører kundernes penge rundt i cirkler. ”

Af artiklens underrubrik fremgår: —

”Efter skiftet fra Nykredit til Formuepleje er adm. direktør [Person 3] blevet branchens måske bedst lønnede topdirektør. Han skal vende en nærmest katastrofal blødning af kundepenge, og på papiret er han allerede begyndt at ligne en succes. Men noget tyder på, at han blot kører kundernes penge rundt i cirkler, skriver fagredaktør [Journalisten]. ”

Af artiklen fremgår:

”*Analyse* [ordet ”Analyse” er i den trykte udgave fremhævet med store bogstaver i en større skrifttype og er markeret med en rød bjælke, *Pressenævnet*]

Formuepleje har skabt en af de største danske succeser på markedet for investeringsfonde, samtidig med at virksomheden står i flammer.

For mens pengene fosser ud af stort set samtlige fonde i selskabet, er det lykkedes den nye adm. direktør at skabe en ny superfond, der har tiltrukket så mange penge, at flere i branchen er begyndt at mistænke en pyramide-lignende forretningsmodel bag den nye fond.

Det store spørgsmål, der nu stilles af flere i branchen, er, om adm. direktør [Person 3] & Co. hælder gammel vin på nye flasker ved at sende penge fra allerede blødende fonde i Formuepleje over til den nye superfond med det moderne navn Global Future (GF) for at skabe illusionen om en ny kæmpesucces.

Succes uden sidestykke

Det afvises dog delvist af pressechef [Person 2], at pengene kommer direkte fra de andre fonde.

”Global Future er endnu ikke børsnoteret. Den er indledningsvist fundet i en seeding-runde blandt eksisterende og nye kunder. I hvilket omfang de pågældende kunder skulle have valgt at sælge ud af øvrige produkter for at investere i GF, har vi ikke mulighed for at oplyse et mere præcist tal på lige i øjeblikket,” oplyser pressechefen til Ugebrevet.

Den nye fond har været en succes uden sidestykke. Fra fonden så dagens lys i december sidste år lykkedes det at rejse 2,3 mia. kr. inden udgangen af året og herefter endnu 3,3 mia. kr. her i foråret.

Hvis alt går vel, skal den nye fond afløse den ”gamle” superfond Penta, som er gået helt i dørken. Over fem år har afkastet været decideret elendigt, mens markedet altså er buldret derudad i samme periode. Sidste år steg fonden dog næsten 20 pct., men i samme perioder er fondens formue på mærkværdig vis faldet markant.

Med markedsudviklingen burde fonden i dag have haft en formue nær 8 mia. kr., men Pentas formue ligger nærmere 5 mia. kr., og det er den forskel eller dele af den, som nu kan være havnet i Global Future. Det er en forretningsmodel, som Formuepleje tidligere har benyttet sig af.

Med en grænse på mindst 10 mio. kr. for at kunne investere i den nye fond er succesen så meget desto mere uforståelig, og det er altså, ifølge Formuepleje, lykkedes at

overbevise op mod 500 hovedrige danskere om at proppe penge i den nye fond på ryggen af meget, meget dårlige afkast i de andre aktiefonde i selskabet.

Normalt spiller historiske afkast en stor rolle, når man vælger kapitalforvalter – ikke mindst hos professionelle investorer, som der her er tale om.

Men det kan være med til at skabe endnu et mirakel, når Global Future skal børsnoteres senere på året, og medierne står klar med gratis spaltepads til [Person 3]

& Co., der så kan fortælle om en vaskeægte kundemagnet.

Gammel vin

Men det er ikke bare Penta, der bløder formue og kunder i disse år. Også i den største fond i Formuepleje, LimiTtTellus, falder formuen dramatisk. Det var ellers her, alle pengene blev kanaliseret hen før i tiden. Men det er ikke usædvanligt i branchen,

at man er nødt til at viske tavlen ren, når fondene begynder at performe dårligt, som det også er sket for LimiTtTellus.

Typisk sker det ved at fusionere fonde ind i andre, hvor de dårlige bliver lagt ind i de bedre, så det igen ser godt ud med afkastet. Problemet med det er blot, at de gamle fonde i Formuepleje også er de dyreste i Danmark, og det ville altså kannibalisere indtjeningen voldsomt eksempelvis at lægge Penta ind i den nye afdeling Global Future, som kun koster halvdelen. Det ville også kræve, at man fik bestyrelsen med ombord på sådan en fusion, og store dele af den er uafhængige bestyrelsesmedlemmer, som kan have deres eget syn på den slags.

Men spørgsmålet er, om det ikke havde været det rigtigste, men selvfølgelig også det mest risikable, at gøre set med ledelsens øjne. Altså at fusionere LimiTtTellus ind i

Global Future. For fondene er fuldstændig ens – bortset fra deres historiske afkast.

Økonomisk Ugebrev har de seneste uger forsøgt at komme i dialog med adm. direktør [Person 3]. Men han har ikke ønsket at stille op til interview. ”

Efter offentliggørelsen

Formuepleje har til Pressenævnet indsendt den korrespondance, selskabet havde med mediet efter offentliggørelsen.

Den 10. juni 2024 kl. 15.08 sendte Økonomisk Ugebrev følgende mail til Formuepleje:

”For mens pengene fosser ud af stort set samtlige fonde i selskabet, er det lykkedes den nye adm. direktør at skabe en ny superfond, der har tiltrukket så mange penge, at flere i branchen er begyndt at mistænke en pyramide-lignende forretningsmodel bag den nye fond. Det store spørgsmål, der nu stilles af flere i branchen, er, om adm. direktør [Person 3] & Co. hælder gammel vin på nye flasker ved at sende penge fra allerede blødende fonde i Formuepleje over til den nye superfond med det moderne navn Global Future (GF) for at skabe illusionen om en ny kæmpesucces. Succes uden sidestykke Det afvises dog delvist af pressechef [Person 2], at pengene kommer direkte fra de andre fonde. ”Global Future er endnu ikke børsnoteret. Den er indledningsvist fundet i en seeding-runde blandt eksisterende og nye kunder. I hvilket omfang de pågældende kunder skulle have valgt at sælge ud af øvrige produkter for at investere i GF, har vi ikke mulighed for at oplyse et mere præcist tal på lige i øjeblikket,” [Sidste sætning er fremhævet med gul markering, *Pressenævnet*] oplyser pressechefen til Ugebrevet”

Samme dag kl. 15.10 sendte Formuepleje følgende mail til Økonomisk Ugebrev:

”Nej! Der kommer ikke nogen penge fra gamle fonde - det har jeg også svaret din journalist to gange. ”

Kl. 16.00 besvarede Økonomisk Ugebrev mailen:

”Hej [Person 2], du svarede: Der er ikke allokeret penge fra vores øvrige foreninger (Penta, Epikur etc.) til Global Future., underforstået at jeres gamle fonde ikke direkte har købt sig ind i GF. Men du ønskede jo ikke at svare på, hvor store beløb kunderne selv havde flyttet fra de gamle fonde til den nye fond, måske efter jeres rådgivning eller anbefaling. Med venlig hilsen [Person 1]”

Den 11. juni 2024 kl. 11.24 sendte Formuepleje følgende mail til Økonomisk Ugebrev:

”Vores kunders dispositioner ønsker vi ikke at oplyse specifikt - det må I jo leve med. Men at vi ikke ønsker at dele den oplysning, giver jer bestemt ikke ret til - som jeg sagde telefonen – blot selv kan digte en kritisk virkelighed omkring, at [Person 3] ”flytter penge rundt i cirkler og bedriver en pyramidelignende fond”. Uden at frembringe nogen form for dokumentation for de påstande udover at I skulle have hørt unavngivne og ubeskrevede ”nogle” i branchen undre sig over fondens finansiering. Hvem er de kilder, og hvad er deres baggrund for vide noget om det?

Ifølge de presseetiske regler bør vi vist i øvrigt også foreholdes den type kritik – det er vi ikke blevet.

Hvad mener I egentlig med en ”pyramidelignende forretningsmodel” kan du ikke forklare mig det?

Så er der fejlene i artiklen

1. I skriver: Det store spørgsmål, der nu stilles af flere i branchen, er, om adm. direktør [Person 3] & Co. hælder gammel vin på nye flasker ved at sende penge fra allerede blødende fonde i Formuepleje over til den nye superfond. Det kan [Person 3] & Co ikke – hvis kunderne flytter penge fra det ene til det andet – er det deres beslutning.

2. I skriver: Hvis alt går vel, skal den nye fond afløse den ”gamle” superfond Penta, som er gået helt i døden. Det passer ikke – GF skal ikke afløse Penta.

Helt overordnet mener jeg faktisk artiklen repræsenterer en besynderlig form for journalistik, der mest ligner tendentiøse konspirationer med en utvetydig slagside. Vh [Person 2]”

Øvrige oplysninger

Formuepleje har endvidere indsendt en mail, selskabet sendte til Økonomisk Ugebrev den 3. september 2024. Af denne fremgår:

”Kære [Person 1]—Jeg kan forstå, du ønsker at flytte sagen i Pressenævnet ud i offentligheden. Derfor tillader jeg mig at kommentere her. Du har netop skrevet følgende i jeres medie:—”Senest skrev vi før sommerferien, at Formuepleje sandsynligvis har fået kunderne til at overføre penge fra gamle fonde, som gik dårligt til en ny superfond, der på—forunderlig vis på rekordtid har opbygget en kæmpeformue på flere milliarder. —Formuepleje ønskede ikke at svare på enkle konkrete spørgsmål, om deres kunder blot havde overført penge fra de gamle fonde til den nye fond, måske baseret på—Formueplejes rådgivning. Branche-kilder udtalte til Økonomisk Ugebrev, at det virkede oplagt, at det var det, der var sket. Formuepleje blev så fornærmede, at de nu har trukket Økonomisk Ugebrev i Pressenævnet. Udfaldet af den sag afventer vi med sindsro. ”—Først og fremmest synes jeg, det er et underligt signal at sende, at du gerne vil fremhæve, at en kilde har bedt Pressenævnet kigge på en sag fra en af jeres journalister. —Derudover synes jeg, din omtale af forholdet efterlader en noget respektløst syn på Pressenævnets arbejde. Med det sagt blev jeg i dit skriv klogere på, hvilket spørgsmål i rent faktisk har forsøgt at stille os mellem mængden af teorier og løse gætterier omkring, hvordan i mener, vi driver vores forretning.

Nu skriver du, at I mener, vi har rådgivet kunderne til at sælge en fond for at købe en anden. Det spørgsmål er vi ikke blevet forelagt før – og det fremgår ikke af nogen af henvendelserne fra jeres journalist. Men vi svarer skam gerne. Nej – vi har ikke rådgivet kunderne i at tage deres penge ud af en fond for at flytte den til en anden. Og vi kan som tidligere nævnt ikke bestemme, hvor vores kunder placerer deres penge. —Med venlig hilsen [Person 2]”

Formuepleje har til Pressenævnet indsendt link til Økonomisk Ugebrevs hjemmeside, hvor journalisten [Journalisten] er præsenteret.

Formuepleje har herudover indsendt link til ØU Capitals hjemmeside samt et link til information om selskabskonstruktionen bag ØU Capital ApS, hvor det blandt andet fremgår, at moderselskabet til ØU Capital ApS er Økonomisk Ugebrev A/S.

Formuepleje A/S’ klage er modtaget i Pressenævnet den 14. august 2024.

2 Parternes synspunkter

2.1 Formuepleje A/S’ synspunkter

Korrekt information, forelæggelse og kildekritik

Formuepleje har indledningsvist oplyst, at selskabet er en kapitalforvalter, der på vegne af sine kunder investerer formuer på de finansielle markeder. Formuepleje blev stiftet i 1986, og selskabet er i dag en de største bankuafhængige kapitalforvaltere i Danmark og udbyder forskellige investeringsløsninger med forskellige afkast- og risikoprofiler. Forretningsmodellen er baseret på et honorar, der afspejler mængden

af penge investeret i Formueplejes investeringsløsninger. Nogle af selskabets investeringsløsninger er børsnoterede og kan købes og sælges via netbank-løsninger fra banker og investeringsplatforme, andre er ikke-børsnoterede og udbydes til kunderne i direkte dialog mellem Formuepleje og kunderne.

Modsat andre kapitalforvaltere er Formuepleje ikke tilknyttet en bank og er således ikke kontoførende institut for kunderne. Samtidig er det kunderne selv, der vælger at købe og sælge værdipapirer, hvad enten de er hos Formuepleje eller anvender andre kapitalforvaltere. Derfor har Formuepleje som udgangspunkt ikke indblik i kundernes samlede økonomi, ligesom Formuepleje heller ikke har aggregerede data for kundernes samlede køb og salg af investeringsløsninger.

Formuepleje har herefter anført, at det er skadeligt for selskabet, at der sås tvivl om troværdigheden af Formueplejes investeringsløsninger og forretning, da kunderne kan komme i tvivl om, hvorvidt pengene er sikre hos Formuepleje og herefter flytte pengene ud af Formuepleje, hvilket vil medføre et direkte økonomisk tab for selskabet. Omtalen af, at Formuepleje har en ”pyramide-lignende forretningsmodel”, og at selskabet ”kører kundernes penge rundt i cirkler”, er således en omtale, der er skadelig for formueplejes troværdighed og forretning.

Herudover er det et skærpende forhold, at journalisten bag artiklen er [Journalisten], der af Økonomisk Ugebrev er omtalt som fagredaktør med indsigt i områderne ”pensionsbranchen, pensionsmæglere, skadesforsikring og investeringsforeninger”. Han burde således vide, hvordan en kapitalforvalter opererer og hvordan en investeringsforening er bygget op, herunder hvad man har indsigt i. Alligevel er der i artiklen bragt ukorrekte oplysninger, som kunne have været korrigeret ved en simpel forespørgsel eller søgning, hvis man ikke har den nødvendige brancheindsigt.

Formuepleje har videre anført, at Økonomisk Ugebrev – uanset om Formuepleje svarer eller ikke svarer på en henvendelse fra Økonomisk Ugebrev – som medie altid har et ansvar for at finde og gengive korrekt information og sikre, at artikler baserer sig på fakta og velunderbyggede kilder, ligesom kritik skal forelægges. Formuepleje har herefter anført, at en række udsagn fra artiklen indeholder ukorrekt information, herunder overskriften.

Formuepleje har herefter anført, at der ikke belæg for at konkludere skarpt i overskriften, at ”Formueplejes nye strategi er gammel vin på nye flasker”. Formuepleje har i den forbindelse anført, at selskabet kan investere én fonds midler i en anden, hvis det ellers følger investeringsstrategien og rammerne beskrevet i fondens prospekt. Den mulighed har Økonomisk Ugebrev spurgt til ad to omgange, og begge gange har Formuepleje svaret klart ”nej” til at det er tilfældet for Global Future. Formuepleje har således oplyst Økonomisk Ugebrev om, at der er nye kunder i fonden, samt at det ikke er muligt at oplyse om, hvorvidt de eksisterende kunder har solgt andre fonde for at købe Global Future.

Omtalen er således ikke faktuel korrekt, og Økonomisk Ugebrev var skriftligt blevet oplyst om, at der er ”nye penge” i fonden og således ikke er gammel vin på nye flasker, men ny vin på ny flaske. Formuepleje har hertil bemærket, at overskriften, såfremt den havde været mere forbeholden og anvendt ordet ”kan” i stedet for ”er”, havde været misvisende, men ikke faktuel forkert, som tilfældet er med den publicerede overskrift.

Formuepleje har videre anført, at følgende uddrag fra forsideomtalen og underrubrikken indeholder ukorrekt information:

”Men meget tyder på, at han blot kører kundernes penge rundt i cirkler. ”

”Men noget tyder på, at han blot kører kundernes penge rundt i cirkler, skriver fagredaktør [Journalisten]. ”

Formuepleje har herudover henvist til følgende uddrag fra artiklen:

”For mens pengene fosser ud af stort set samtlige fonde i selskabet, er det lykkedes den nye adm. direktør at skabe en ny superfond, der har tiltrukket så mange penge, at flere i branchen er begyndt at mistænke en pyramide-lignende forretningsmodel bag den nye fond.

Det store spørgsmål, der nu stilles af flere i branchen, er, om adm. direktør [Person 3] & Co. hælder gammel vin på nye flasker ved at sende penge fra allerede blødende fonde i Formuepleje over til den nye superfond med det moderne navn Global Future (GF) for at skabe illusionen om en ny kæmpesucces. ”

Formuepleje har anført, at det ikke er korrekt, at formuepleje skulle flytte penge rundt mellem andre fonde og den omtalte fond, og at der intet belæg er for påstanden i artiklen, ligesom denne også flere gange er blevet afvist i Formueplejes svar til journalisten. Der er herudover intet i artiklen der underbygger, at Formuepleje ”kører” kundernes penge rundt i cirkler. Det er kunderne der køber og sælger børsnoterede fonde, hvilket Økonomisk Ugebrev var blevet oplyst om.

Formuepleje har herudover anført, at selskabet ikke er blevet forelagt de skadelige beskyldninger fra ”branchekilder” om, at Formuepleje har en ”pyramide-lignende forretningsmodel”.

Beskyldninger og kritik fra branchefælder, der ”mistænker” ulovligheder eller kritisable forhold, er af så grov karakter, at de bør undersøges og dokumenteres særligt grundigt. Alligevel er det eneste belæg i artiklen for kritisable forhold ”branchekilder”. Hvis Formuepleje var blevet forelagt kritikken om ulovligheder eller kritisable forhold, havde selskabet afvist, at dette skulle være tilfældet.

Formuepleje har i forhold til forelæggelse videre anført, at selskabet ikke kan genkende beskrivelsen af den mundtlige forelæggelse der, efter det af Økonomisk Ugebrev oplyste, fandt sted forud for offentliggørelsen. Formuepleje afviser således at være blevet forelagt den meget alvorlige kritik fra de anonyme branchekilder om ”pyramide-lignende” forhold mundtligt eller skriftligt og har i den forbindelse henvist til, at indholdet af den opfølgende mail, hvor [Journalisten] skriftligt listede spørgsmålene fra telefonsamtalen op, ikke bekræfter Økonomisk Ugebrevs udlægning af telefonsamtalen.

Af den mail, journalisten sendte til Formuepleje den 22. maj 2024 [gengivet under punkt 1. Sagsfremstilling i afsnittet ”*Forud for offentliggørelsen, Pressenævnet*], fremgår således ingen spørgsmål vedrørende anonyme branchekilder, der mistænker ”pyramide-

lignende” forhold i Formuepleje eller øvrige påstande i artiklen. Den opfølgende mail indeholdt således helt andre spørgsmål omhandlende Formueplejes honorarstruktur, investeringsstrategi, udsagn i tidligere reklamer og brug af gearing.

Formuepleje har herudover understreget, at det ikke er muligt for selskabet at ”sende” kundernes penge fra en fond til en anden, da det er kunderne, der køber og sælger de børsnoterede fonde. I det omfang en kunde sælger en børsnoteret fond og køber en anden fond (børsnoteret eller ej), har Formuepleje ikke

faktisk viden om, hvad kunderne tidligere har investeret i, men kan i nogle tilfælde få de oplysninger af kunderne, dog uden at Formuepleje struktureret indsamler og opbevarer data herom.

Derfor er det ikke umiddelbart muligt for Formuepleje at oplyse Økonomisk Ugebrev om, hvorvidt Formueplejes kunder samlet set har solgt ud af Formueplejes andre fonde for at købe Global Future. Formuepleje har hertil bemærket, at det er tal, der teoretisk ville kunne fremskaffes ved at gå ind og gennemgå hver enkelt kundes forhold, men at dette ville kræve et meget stort arbejde og manuelle ressourcer, der ville være ude af proportioner i forhold til Formueplejes organisation og størrelse. Formuepleje har henvist til den korrespondance, selskabet havde med mediet forud for offentliggørelsen [gengivet under punkt 1 Sagsfremstilling, under afsnittet ”Øvrige oplysninger”, *Pressenævnet*], hvor selskabet skriftligt oplyste Økonomisk Ugebrev om, at der i den nye fond, Global Future, både var nye og eksisterende kunder uden at kunne give konkrete tal.

Formuepleje har herudover anført, at følgende uddrag fra artiklen indeholder ukorrekt information:

”Hvis alt går vel, skal den nye fond afløse den ”gamle” superfond Penta, som er gået helt i dørken. [...]

Typisk sker det ved at fusionere fonde ind i andre, hvor de dårlige bliver lagt ind i de bedre, så det igen ser godt ud med afkastet. Problemet med det er blot, at de gamle fonde i Formuepleje også er de dyreste i Danmark, og det ville altså kannibalisere indtjeningen voldsomt eksempelvis at lægge Penta ind i den nye afdeling Global Future, som kun koster halvdelen. [...]

Men spørgsmålet er, om det ikke havde været det rigtigste, men selvfølgelig også det mest risikable, at gøre set med ledelsens øjne. Altså at fusionere LimiTTellus ind i

Global Future. For fondene er fuldstændig ens – bortset fra deres historiske afkast. ”

Formuepleje har hertil afført, at Økonomisk Ugebrev ikke har andre kilder på eller anden dokumentation for, at der skal sammenlægges fonde i Formuepleje. Disse spekulationer er endvidere ikke blevet forelagt for Formuepleje, som i så fald ville have haft mulighed for at afvise påstanden.

Herudover gør artiklen det ikke klart, hvad der er faktiske oplysninger, vurderinger eller kommentarer, og det fremgår således ikke af artiklen, om sammenlægning af fonde er journalistens egne, der hverken er efterprøvet eller underbygget. Det er således ukorrekt at skrive: ”Hvis alt går vel, skal den nye fond afløse den ”gamle” superfond Penta, som er gået helt i dørken. ”

Formuepleje har hertil anført, at kunderne i værste fald – hvis der opstår tvivl om fondens eksistens – kan trække sine penge ud og finde andre investeringsløsninger, og således er de grundløse beskyldninger om nedlæggelse af fonde skadelige for Formuepleje.

I forhold til bemærkningerne om ukorrekt information har Formuepleje har videre anført, at det ikke er korrekt – som anført af Økonomisk Ugebrev – at selskabet ikke har angivet, at der skulle være faktuelle fejl i artiklen. Formuepleje har således både i den første klage og i det uddybende svar anført, at der er faktuelle fejl.

Herudover har Formuepleje ved pressechef, [Person 2], i en telefonsamtale den 10. juni 2024 med chefredaktør [Person 1] viderebragt forhold, der indgår her i klagen til Pressenævnet. I en opfølgende mail til

[Person 1] af 11. juni 2024 har Formuepleje endvidere skriftligt indskærpet forholdet, men [Person 1] og Økonomisk Ugebrev har aldrig svaret på denne mail. [Gengivet under punkt 1. Sagsfremstilling, i afsnittet ”Efter offentliggørelsen”, Pressenævnet]

Formuepleje har herudover anført, at Økonomisk Ugebrev ikke har udvist kritik over for nyhedskilderne fra ”branchen”, som må antages at være konkurrenter til Formuepleje i og med, at banker, pensionsselskaber, uvildige investeringsrådgivere og lignende alle har konkurrerende løsninger til Formuepleje og således en kommerciel interesse og skadevoldende hensigt overfor Formuepleje.

I forhold til Økonomisk Ugebrevs bemærkninger om, at branchekilderne er vurderet kildekritisk, og at både konkurrerende og ikke-konkurrerende branchekilder er spurgt, har Formuepleje anført, at det ikke fremgår af artiklen, at det er konkurrenter, der udtaler sig i artiklen. Dette bør være tydeligt for læserne, da det er afgørende for troværdigheden af udsagnet.

Mediets handlemåde og interessekonflikt

Formuepleje har anført, at mediets handlemåde og metode i forbindelse med forsidehistorien har været kritisabel, og at selskabet de seneste par år har været udsat for, hvad selskabet oplever som uredelig journalistik fra Økonomisk Ugebrevs side. Formuepleje har i den forbindelse oplyst, at selskabet på ugentlig basis stiller op til interviews med et utal af medier om alt fra investeringsstrategi og forretningsstrategi og har hertil bemærket, at Formuepleje i de mange interaktioner, de har haft med danske medier over årene, ikke tidligere har fundet anledning til at klage til Pressenævnet.

Herudover har Formuepleje anført, at selskabet helt generelt – og i denne sag – ikke har nogen forventning om, at en kritisk journalist kan eller skal stoppe, fordi man ikke svarer, og har i øvrigt understreget, at Formuepleje på ugentlig basis svarer på mediehenvendelser og stiller op til interviews.

Når Formuepleje får en henvendelse fra Økonomisk Ugebrev – grundet historikken mellem de to parter – er selskabet imidlertid helt naturligt ekstra opmærksomt på henvendelsen og svarer derfor på skrift og ikke i et interview.

Herudover har Formuepleje bemærket, at Økonomisk Ugebrev, efter klagen til Pressenævnet, har skruet op for deres redaktionelle dækning af Formuepleje. Den 1. september 2024 har Økonomisk Ugebrev således under titlen ”*Fortsat manglende åbenhed i den danske fondsverden*” skrevet, at Formuepleje har indbragt Økonomisk Ugebrevs dækning for Pressenævnet. Og mediet har endvidere den 8. september 2024 bragt en artikel med overskriften ”*Formuepleje indfører nyt benchmark, skjuler et elendigt afkast*”.

Formuepleje har herudover anført, at Økonomisk Ugebrev ville fremstå mere troværdigt, hvis mediet havde oplyst læserne af artiklen og Pressenævnet om, at Økonomisk Ugebrev driver konkurrerende virksomhed med Formuepleje og andre formue- og kapitalforvaltere i Danmark, som de sideløbende laver såkaldt kritisk journalistik om, uden at læserne og andre er gjort opmærksom på det.

Konkurrenceforholdet fremgår hverken af artiklen eller i den publikation, artiklen indgår i. Det er i høj grad en relevant oplysning for læserne for at forholde sig til den journalistiske dækning, men der er her tale om et skjult konkurrenceforhold, som læserne ikke kan forventes at have kendskab til, og

Formuepleje har i den forbindelse anmodet Pressenævnet om at forholde sig til, om det ikke er relevant at oplyse læserne om den mulige interessekonflikt.

Formuepleje i den forbindelse videre anført, at Økonomisk Ugebrev A/S ejer ØU Capital A/S, der er rådgiver for investeringsfonden ØU Invest Balance, som tjener penge på at investere midler på de finansielle markeder på vegne af kunderne. Redaktør [Person 1] fra Økonomisk Ugebrev er samtidig investeringsrådgiver for ØU Invest Balance og er ultimativ ejer af Økonomisk Ugebrev gennem selskabet Langer Invest ApS, hvorfor han har en direkte økonomisk interesse i at få kunder ind i investeringsfonden fx ved, at den fremstår i positivt lys i sammenligning med konkurrenter som Formuepleje. Herudover fremgår det af ØU Invest Balances hjemmeside, at ”Vi får også indsigtsfuld inspiration fra Økonomisk Ugebrevs mange erfarne analytikere og fageksperter.” Journalisten bag artiklen, [Journalisten], er fagredaktør på Økonomisk Ugebrev, og der er således et klart tilknytningsforhold mellem både journalist, redaktør og medievirksomhed.

Formuepleje har opsummerende anført, at Økonomisk Ugebrev ikke har udvist tilstrækkelig kritik over for nyhedskilderne og åbenhed om sin egen dobbeltrolle som et medie, der bedriver kritisk journalistik om sine konkurrenter, som i dette tilfælde er Formuepleje, og at der således er tale om usaglig journalistik, når konkurrenceforholdet ikke er tydeligt for læserne.

2.2 Økonomisk Ugebrevs synspunkter

Korrekt information, forelæggelse og kildekritik

Økonomisk Ugebrev har indledningsvist anført, at mediet har kæmpet en hård kamp for at få Formuepleje i tale og for at få selskabet til at forholde sig til de stillede spørgsmål. I den forbindelse er mediet gået videre, end hvad man kan forvente, men at mediet har oplevet en manglende vilje fra Formueplejes side til at indgå i en dialog og få selskabet til at forholde sig til de stillede spørgsmål.

Økonomisk Ugebrev har med henvisning til den korrespondance, mediet havde med Formuepleje forud for offentliggørelsen [gengivet under punkt 1 Sagsfremstilling, under afsnittet ”Øvrige oplysninger”, *Pressenævnet*], anført, at mediet gennem flere uger forsøgte at få et interview med Formueplejes ledelse og fremsendte skriftlige spørgsmål til pressechefen, [Person 2], der generelt var tilbageholdende med at give konkrete svar.

Mediet har i forhold til forelæggelse videre oplyst, at journalisten kontaktede [Person 2] telefonisk den 20. maj 2024, tre uger før artiklen blev publiceret. Han blev ved den lejlighed præsenteret for artiklens præmis om ”gammel vin på nye flasker” og om, at pengene går fra ”gamle” fonde til den nye superfond. [Person 2] var defensiv straks, han hørte dette, og han henviste til tidligere kritiske artikler, journalisten havde skrevet om Formuepleje, som han ikke havde været tilfreds med. Journalisten bad herefter om et interview med topchefen, hvilket blev afvist, ligesom journalisten blev oplyst om, at han ikke skulle forvente at få svar på skriftlige spørgsmål. Journalisten spurgte herefter, om andre i Formuepleje ville stille op til interview, hvis topchefen ikke kunne eller ville, og svaret herpå var nej, og [Person 2] var meget afvisende over for journalisten.

Journalisten researchede herefter videre på artiklen, blandt andet på Formueplejes hjemmeside, og to dage senere, onsdag 22. maj 2024, fremsendte han de første skriftlige spørgsmål til Formuepleje. Chefredaktør-

ren for Økonomisk Ugebrev blev sat cc på mailen, hvilket sker sjældent, og alene fordi journalisten kunne fornemme, at Formuepleje ville forsøge at ”dræbe” historien eller undlade at svare på centrale spørgsmål.

Økonomisk Ugebrev har med henvisning til parternes korrespondance forud for offentliggørelsen anført, at [Person 2] allerede samme dag afviste at besvare de skriftlige spørgsmål. Herefter forsøgte journalisten i en lang række mails at få svar på nogle af de spørgsmål, der rejses i artiklen, men Formueplejes svar herpå var korte og afvisende.

Økonomisk Ugebrev har hertil bemærket, at det måske havde været godt at få en dialog i gang, men at [Person 2] ikke ville lade journalisten tale med nogen i Formuepleje, selv om han gennem to uger flere gange anmodede om dette.

Således var Økonomisk Ugebrev efter de afvisende og korte svar efterladt til sig selv i forsøget på at stykke sammen, hvor de mange milliarder kommer fra i den nye superfond, som har et ekstremt usædvanligt inflow af ny kapital, mens alle andre fonde i Formuepleje mister rigtig mange penge. Artiklen således blev udskudt to gange, da Økonomisk Ugebrev ikke kunne få svar på basale spørgsmål.

I forhold til Formueplejes bemærkninger om, at der ikke er sket tilstrækkelig forelæggelse af artiklens præmis og kritik, har Økonomisk Ugebrev anført, at erfaring, kritik og præmis er det første, mediet spørger om, når virksomheder kontaktes, hvilket også var tilfældet med kontakten til Formuepleje.

Herudover er præmissen klar i den skriftlige korrespondance, nemlig hvordan en ny fond kan vokse så historisk hurtigt, mens alle andre fonde taber kunder. Det får mediet ikke en forklaring på, selv om der spørges mange gange.

Økonomisk Ugebrev har videre anført, at Formuepleje burde have efterspurgt præmissen, hvis den ikke stod klar for Formuepleje efter mailudvekslingen og har hertil bemærket, at Formuepleje ikke har spurgt, fordi de allerede kendte præmissen, hvilket også er årsagen til, at [Person 2] var afvisende over for Økonomisk Ugebrev og kun svarede meget kort, ”ja og nej”, da selskabet ikke ønskede besvare spørgsmålene.

Økonomisk Ugebrev har videre anført, at Formuepleje således ved første kontakt med Økonomisk Ugebrev afviste et interview samt at svare på spørgsmål, og har bemærket, at dette er en underlig reaktion, hvis man ikke skulle kende henvendelsens præmis.

Herudover har Økonomisk Ugebrev bemærket, at finans og investering – som Formuepleje anfører – er et kompliceret område, og at der ikke kan skrives kritisk om virksomheder som Formuepleje, hvis alle kritiske spørgsmål dræbes, hvorfor Formuepleje burde bruge mere energi på at forklare tingene end på at klage efter en udgivelse.

Økonomisk Ugebrev har i forhold til kildekritik anført, at mediet har spurgt flere branchekilder om forholdet, også branchekilder som ikke er konkurrenter. Økonomisk Ugebrev har herefter vurderet alle kildeudsagn, og svarene afspejler en saglig og rimelig vurdering. Kritikken fra branchekilderne er forelagt for [Person 2] telefonisk, og Økonomisk Ugebrev har hertil bemærket, at det er nærliggende at tro, at det er årsagen til, at han ikke ville i dialog med journalisten eller stille op til interview. Således stillede mediet en række spørgsmål, som Formuepleje ikke ønskede at svare på, og mediet bad flere gange om et

interview med Formueplejes direktør, hvilket blev afvist. Mediet har herudover bemærket, at Formuepleje ikke har angivet, at der skulle være faktuelle fejl i artiklen.

I forhold til klagepunktet om, at Økonomisk Ugebrev ikke skulle gøre det klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, har Økonomisk Ugebrev anført, at Formuepleje ikke har konkretiseret, hvor der skulle være tvivl om, hvorvidt der er tale om kommentarer og vurderinger, eller hvorfor det har betydning, og hvordan det ændrer på læsernes opfattelse af artiklen.

Økonomisk Ugebrev har videre oplyst, at chefredaktøren [Person 1] efter offentliggørelsen valgte at lave to mindre rettelser i citatet og i artiklen efter klage fra [Person 2] dagen efter udgivelsen.

Mediets handlemåde og interessekonflikt

Økonomisk Ugebrev har i forhold til klagepunktet over mediets handlemåde og metode anført, at dette er svært at forholde sig til, da det er Formuepleje, der fra start til slut har valgt, hvordan kommunikationen skulle forløbe.

I forhold til bemærkningerne om mediets research har Økonomisk Ugebrev anført, at Formuepleje, såfremt selskabet var af den opfattelse, at svarene på mediets spørgsmål kunne findes på selskabets hjemmeside, kunne have henvist mediet hertil.

Økonomisk Ugebrev har til Formueplejes bemærkninger om journalisten oplyst, at journalisten bag artiklen er cand.merc. i Finansiering og Regnskabsvæsen fra CBS, og at han har arbejdet 25 år som erhvervs- og finansjournalist. Journalisten skrev også om Formuepleje for to år siden, hvor Formuepleje efterfølgende satte en advokat på sagen, som Økonomisk Ugebrev skulle bruge ressourcer på i seks måneder, før Formuepleje trak sagen.

I forhold til det af Formuepleje anførte om Økonomisk Ugebrevs forretningsmodel og troværdighed har Økonomisk Ugebrev anført, at dette er irrelevant for den konkrete sag.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 34, at ”*massemediernes indhold og handlemåde*” skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist, som er part i Pressenævnets sag.

God presseskik

Korrekt information, forelæggelse og kildekritik

Formuepleje har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekt information i overskriften og i brødteksten og beskyldninger, som ikke er blevet forelagt. Formuepleje har herudover klaget over, at det i artiklen ikke er gjort tilstrækkelig klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, samt at der ikke er udvist tilstrækkelig kildekritik.

Det følger af retningslinjer for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, skal det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Det følger af retningslinjer for god presseskik, at der skal udvises kritik over for nyhedskilderne, især når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse skal ske således, at der gives en rimelig frist til at svare. Det skal gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer eller vurderinger. Præsentation af redaktionelt indhold i tekst, lyd eller billede skal i form og indhold have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse. Berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på mediets eget initiativ, så snart man får kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser., jf. punkt A. 1, A. 2, A. 3, A. 5 og A. 6.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe de indholdsmæssige krav til den bragte information iagttages. Det bemærkes dog generelt, at et medie (redaktøren) på baggrund af sin egen eller sine medarbejderes adfærd kan have forpligtet sig til at bringe en given omtale.

Pressenævnet bemærker herudover, at der i betragtning af erhvervslivets indflydelse på samfunds- og erhvervsudviklingen er en betydelig interesse i mediedækning, selv om den ud fra virksomhedernes synsvinkel må anses for negativ omtale. Af samme grund må aktørerne i erhvervslivet i højere grad end almindelige privatpersoner tåle at være underkastet mediernes vurdering.

Af artiklen *"Formueplejes nye strategi er gammel vin på nye flasker"* fremgår blandt andet følgende af forsideomtalen:

"Efter skiftet fra Nykredit til Formuepleje er adm. Direktør [Person 3] blevet finanssektorens fjerdebedst lønnede topdirektør med en hyre tæt på 17 mio. kr. sidste år. Han skal vende en nærmest katastrofal blødning af kundepege på 50 mia. kr. på to år. På papiret er han allerede begyndt at ligne en succes. Men meget tyder på, at han blot kører kundernes penge rundt i cirkler. "

Af artiklen fremgår:

"Analyse

Formuepleje, har skabt en af de største danske succeser på markedet for investeringsfonde, samtidig med at virksomheden står i flammer.

For mens pengene fosser ud af stort set samtlige fonde i selskabet, er det lykkedes den nye adm. direktør at skabe en ny superfond, der har tiltrukket så mange penge, at flere i branchen er begyndt at mistænke en pyramide-lignende forretningsmodel bag den nye fond.

Det store spørgsmål, der nu stilles af flere i branchen, er, om adm. direktør [Person 3] & Co. hælder gammel vin på nye flasker ved at sende penge fra allerede blødende fonde i Formuepleje over til den nye superfond med det moderne navn Global Future (GF) for at skabe illusionen om en ny kæmpesucces.

Succes uden sidestykke

Det afvises dog delvist af pressechef [Person 2], at pengene kommer direkte fra de andre fonde.

”Global Future er endnu ikke børsnoteret. Den er indledningsvist fundet i en seeding-runde blandt eksisterende og nye kunder. I hvilket omfang de pågældende kunder skulle have valgt at sælge ud af øvrige produkter for at investere i GF, har vi ikke mulighed for at oplyse et mere præcist tal på lige i øjeblikket,” oplyser pressechefen til Ugebrevet.

Den nye fond har været en succes uden sidestykke. Fra fonden så dagens lys i december sidste år lykkedes det at rejse 2,3 mia. kr. inden udgangen af året og herefter endnu 3,3 mia. kr. her i foråret.

Hvis alt går vel, skal den nye fond afløse den ”gamle” superfond Penta, som er gået helt i dørken. Over fem år har afkastet været decideret elendigt, mens markedet altså er buldret derudad i samme periode. Sidste år steg fonden dog næsten 20 pct., men i samme perioder er fondens formue på mærkværdig vis faldet markant.

Med markedsudviklingen burde fonden i dag have haft en formue nær 8 mia. kr., men Pentas formue ligger nærmere 5 mia. kr., og det er den forskel eller dele af den, som nu kan være havnet i Global Future. Det er en forretningsmodel, som Formuepleje tidligere har benyttet sig af.

Med en grænse på mindst 10 mio. kr. for at kunne investere i den nye fond er succesen så meget desto mere uforståelig, og det er altså, ifølge Formuepleje, lykkedes at

overbevise op mod 500 hovedrige danskere om at proppe penge i den nye fond på ryggen af meget, meget dårlige afkast i de andre aktiefonde i selskabet.

Normalt spiller historiske afkast en stor rolle, når man vælger kapitalforvalter – ikke mindst hos professionelle investorer, som der her er tale om.

Men det kan være med til at skabe endnu et mirakel, når Global Future skal børsnoteres senere på året, og medierne står klar med gratis spaltepads til [Person 3]

& Co., der så kan fortælle om en vaskeægte kundemagnet.

Gammel vin

Men det er ikke bare Penta, der bløder formue og kunder i disse år. Også i den største fond i Formuepleje, LimiTtTellus, falder formuen dramatisk. Det var ellers her, alle pengene blev kanaliseret hen før i tiden. Men det er ikke usædvanligt i branchen,

at man er nødt til at viske tavlen ren, når fondene begynder at performe dårligt, som det også er sket for LimiTtTellus.

Typisk sker det ved at fusionere fonde ind i andre, hvor de dårlige bliver lagt ind i de bedre, så det igen ser godt ud med afkastet. Problemet med det er blot, at de gamle fonde i Formuepleje også er de dyreste

i Danmark, og det ville altså kannibalisere indtjeningen voldsomt eksempelvis at lægge Penta ind i den nye afdeling Global Future, som kun koster halvdelen. Det ville også kræve, at man fik bestyrelsen med ombord på sådan en fusion, og store dele af den er uafhængige bestyrelsesmedlemmer, som kan have deres eget syn på den slags.

Men spørgsmålet er, om det ikke havde været det rigtigste, men selvfølgelig også det mest risikable, at gøre set med ledelsens øjne. Altså at fusionere LimiTtTellus ind i

Global Future. For fondene er fuldstændig ens – bortset fra deres historiske afkast.

Økonomisk Ugebrev har de seneste uger forsøgt at komme i dialog med adm. direktør [Person 3]. Men han har ikke ønsket at stille op til interview. ”

Pressenævnet skal indledningsvist bemærke, at nævnet ikke kan tage stilling til, hvorvidt omtalen af Formueplejes forretningsmodel er korrekt eller ej.

Nævnet bemærker, at er gjort klart, at der er tale om mediets analyse, hvilket er fremhævet indledningsvist i brødteksten i den trykte udgave, hvor ordet ”analyse” er markeret med rød bjælke og store bogstaver, og at artiklen i øvrigt i form og indhold fremstår som mediets subjektive udlægning.

Nævnet finder imidlertid, at udsagnene i overskriften om ”gammel vin på nye flasker”, og omtalen i brødteksten om, at ”noget tyder på, at han blot kører kundernes penge rundt i cirkler” og at ”flere i branchen er begyndt at mistænke en pyramide-lignende forretningsmodel bag den nye fond” er beskyldninger, der – som de er fremsat sammen med omtalen af, at ”Det store spørgsmål, der nu stilles af flere i branchen, er, om adm. direktør [Person 3] & Co. hælder gammel vin på nye flasker ved at sende penge fra allerede blødende fonde i Formuepleje over til den nye superfond med det moderne navn Global Future (GF) for at skabe illusionen om en ny kæmpesucces” – kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for Formuepleje, og at der derfor er tale om oplysninger, der skal forelægges. Pressenævnet bemærker i den forbindelse, at den omtalte som udgangspunkt har krav på at få forelagt kernen i kritikken.

Af den skriftlige korrespondance, parterne havde forud for offentliggørelsen, fremgår blandt andet:

Den 22. maj 2024 kl. 11.52 sendte Økonomisk Ugebrev følgende mail til Formuepleje:

”Kære [Person 2], Jeg sender hermed vores spørgsmål, som nævnt i telefonsamtale mandag. Jeg skal bede jer svare (eventuelt blot faktuel hvis der er fejlopfattelser) inden udgangen af torsdag af hensyn til min deadline.

1. Jeres strategi om gearing (Penta) står overfor nye udfordringer med en højere funding rente, som hvert år vil tage toppen af afkastet (lige som I også hører til de dyreste i markedet). Hvordan vil I håndtere den udfordring? (læs er "Penta-modellen død")?
2. Man kan læse udmeldinger fra jeres direktør om flere nye produkter i fremtiden. Vil der blive tale om billigere produkter til nye kundesegmenter?
3. I skriver flere steder at I er Danmarks største "bankuafhængige" kapitalforvalter. (læs billigere end dyre banker). Men I er jo ikke billigere - så hvad er kundernes fordel egentlig ved at blive "bankuafhængig"? (kunderne har betalt mere hos jer og fået lavere afkast end hos bankerne - ikke sandt)?

4. I har tidligere skrevet i jeres reklamer om leverpostejinvesteringer. Resultatløn er godt: "Jo flere penge til dig - jo flere penge til kapitalforvalteren". Mener I stadig dette?

5. De seneste par år har det vel blot været flere penge til Formuepleje - ingen penge til kunderne i Penta (set over 5 år)?

Bh. [Journalisten] Økonomisk Ugebrev”

Samme dag kl. 22.48 besvarede Formuepleje mailen:

”Kære [Journalisten]. Tak for henvendelsen. Som nævnt over telefonen har vi desværre ikke mulighed for at hjælpe dig i denne uge. Beklager meget. God aften. Vh [Person 2]”

Den 27. maj 2024 kl. 11.19 sendte Økonomisk Ugebrev følgende mail til Formuepleje:

”Kære [Person 2], Kan det oplyses, hvor stor en del af formuen (5,6 mia. kr.) i jeres nye fond "Global Future", der stammer fra jeres andre fonde (såsom Penta, Epikur etc.). <https://formuepleje.dk/investering sloesninger/global-future> [Journalisten] Økonomisk Ugebrev”

Samme dag kl. 15.34 besvarede Formuepleje mailen:

”Kære [Journalisten] Tak for henvendelsen. Der er ikke allokeret penge fra vores øvrige foreninger (Penta, Epikur etc.) til Global Future. Vh [Person 2]”

Økonomisk Ugebrev sendte kl. 19.43 følgende mail til Formuepleje:

”Tak. Hvad med Tellus? Bh. [Journalisten]”

Den 28. maj 2024 kl. 06.37 sendte Formuepleje følgende mail til Økonomisk Ugebrev:

”Det samme for alle afdelinger”

Samme dag kl. 07.11 besvarede Økonomisk Ugebrev mailen:

”Men er vi enige om, at Penta, Epikur etc har investeret i Tellus? Bh. [Journalisten]”

Kl. 08.41 sendte Formuepleje følgende svar til Økonomisk Ugebrev:

”Nu er det et nyt spørgsmål du stiller til en anden afdeling? Du startede med at spørge til Global Future – men det er noget andet nu eller hvordan skal jeg forstå det? LimiTTellus er en global aktieportefølje, der også indgår som byggesten i Formueplejes kapitalforeninger. /[Person 2]”

Økonomisk Ugebrev svarede besvarede mailen kl. 14.45:

”Det undrer mig, at jeres formue falder så voldsomt i de seneste år, og så rejser I samtidig 5,6 mia. kr. på få måneder. Så derfor: MIT spørgsmål: Er de 5,6 mia. Kr. NYE penge fra kunderne, som ikke før har været investeret i Formueplejeprodukter? På forhånd tak. ”

Kl. 18.14 besvarede Formuepleje mailen fra Økonomisk Ugebrev:

”Global Future er ikke børsnoteret endnu - Den er indledningsvist fund’et i en seedingsrunde blandt eksisterende og nye kunder. I hvilket omfang de pågældende kunder skulle have valgt at sælge ud af øvrige produkter for at investere i GF ønsker vi ikke at oplyse. ”

Den 4. juni 2024 kl. 09.41 sendte Økonomisk Ugebrev følgende mail til Formuepleje:

”Kære [Person 2], Jeg har jo spurgt lidt til, hvor de 5,6 mia. Kr. i Global Future stammer fra. Jeg vil skrive en artikel om emnet og derfor lige et par ting at slå helt fast:

1. Vil I oplyse, hvor mange NYE Penge, der er tale om ud af de 5,6 mia.kr. (versus gamle penge - der allerede var i et formueplejeprodukt tidligere eller et diskretionært mandat hos FP)?
2. Jeg har spurgt, om der er investeret penge fra konkrete fonde (som Tellus/Penta). Men er der investeret penge i Global Future fra nogle andre fonde i Formuepleje? Hvis ja, hvor mange? (Eller fra mandater allerede under forvaltning af formuepleje). Du kan jo nok forstå, jeg undrer mig over, hvordan I kan rejse 5,6 mia. kr. til en ny fond på så kort tid. Ikke mindst mens alle jeres andre fonde mister kunder/AUM. Jeg vil meget gerne tale og interviewe jeres direktør om dette, hvis han er blevet til rådighed siden sidst, vi talte. Jeg skal bede om svar i dag af hensyn til deadline. Mange tak. Bh. [Journalisten] Økonomisk Ugebrev”

Kl. 10.30 samme dag besvarede Formuepleje mailen:

”Kære [Journalisten] Se svar nedenfor Vi har desværre ikke mulighed for at tilbyde et interview med vores direktør. Vh [Person 2]”

Formuepleje har herefter indsat svarene på spørgsmålene i mailen med rød skrift. Som svar på spørgsmål 1 og 2 har Formuepleje indsat følgende svar:

”1. [...]

Svar: Som jeg skrev til dig i sidste mail: Global Future er endnu ikke børsnoteret - Den er indledningsvist fund’et i en seedingsrunde blandt eksisterende og nye kunder. I hvilket omfang de pågældende kunder skulle have valgt at sælge ud af øvrige produkter for at investere i GF, har vi ikke mulighed for at oplyse et mere præcist tal på lige i øjeblikket.

2. [...]

Svar: Nej”

Pressenævnet lægger på baggrund af sagens oplysninger til grund, at Økonomisk Ugebrev – forud for den skriftlige korrespondance – var i telefonisk kontakt med Formuepleje den 20. maj 2024.

Økonomisk Ugebrev har over for Pressenævnet oplyst, at Formuepleje ved denne samtale blev forelagt artiklens præmis om ”gammel vin på nye flasker” og om, at pengene går fra ”gamle fonde til den nye superfond”, og at Formuepleje i den forbindelse henviste til de tidligere artikler, journalisten havde skrevet om Formuepleje, som selskabet ikke var tilfredse med, at formuepleje afviste, at Økonomisk Ugebrev kunne få et interview med topchefen, ligesom Formuepleje oplyste, at journalisten ikke skulle forvente svar på skriftlige spørgsmål.

Formuepleje har heroverfor oplyst, at selskabet ikke kan genkende Økonomisk Ugebrevs beskrivelse af den mundtlige forelæggelse, og at Formuepleje afviser at være blevet forelagt den meget alvorlige kritik fra de anonyme branchekilder, herunder om ”pyramide-lignende” forhold mundtligt og har henvist til, at den skriftlige opfølgning på samtalen af 22. maj 2024 ikke bekræfter Økonomisk Ugebrevs udlægning af telefonsamtalen.

Der er således mellem parterne uenighed om, i hvilket omfang Formuepleje fik forelagt præmissen og ordlyden de konkrete beskyldninger i artiklen under telefonsamtalen den 20. maj 2024.

Det er Pressenævnets opfattelse, at det som udgangspunkt er mediets ansvar at dokumentere, at der er udvist tilstrækkelig ihærdighed for at opnå kontakt til den, omtalen vedrører. Økonomisk Ugebrev har ikke over for Pressenævnet yderligere dokumenteret, at mediet har forelagt den præcise ordlyd af de påklagede beskyldninger i artiklen.

På baggrund af sagens oplysninger finder Pressenævnet, at det kan lægges til grund, at Formuepleje var oplyst om, at Økonomisk Ugebrev ville bringe en kritisk artikel om Formueplejes forretning, herunder fonden Global Future.

Uanset, at Formuepleje trods flere opfordringer afviste at besvare yderligere spørgsmål eller indgå i yderligere dialog med mediet, finder Pressenævnet, at Økonomisk Ugebrevs forelæggelse har været utilstrækkelig, idet centrale beskyldninger om ”gammel vin på nye flasker”, ”noget tyder på, at han blot kører kundernes penge rundt i cirkler” og navnlig at ”flere i branchen er begyndt at mistænke en pyramide-lignende forretningsmodel bag den nye fond” er beskyldninger af en sådan karakter, at de burde have været forelagt særskilt for Formuepleje.

Nævnet har lagt vægt på, at der er tale om beskyldninger, herunder fra branchekilder, der som de er fremsat sammen med spørgsmålet om, hvorvidt Formuepleje vil skabe en ”illusion om en ny kæmpesucces”, er egnet til at skade Formueplejes omdømme, idet der er tale om beskyldninger, der kan opfattes som om, at der ligger en strafbar handling bag fondens forretning. Nævnet finder derfor, at beskyldningerne, herunder i særligt grad beskyldningen om en pyramide-lignende forretningsmodel burde have været efterprøvet ved forelæggelse for Formuepleje, således at selskabet havde haft mulighed for at kommentere de konkrete beskyldninger. Nævnet udtaler på denne baggrund kritik af Økonomisk Ugebrev for utilstrækkelig forelæggelse.

Mediets handle måde og interessekonflikt

Formuepleje har klaget over Økonomisk Ugebrevs handle måde, samt at der foreligger en interessekonflikt mellem mediet og den konkrete journalist og Formuepleje.

Det følger af medieansvarslovens § 34, at ”*massemediernes indhold og handlemåde*” skal være i overensstemmelse med god presseskik.

Det er Pressenævnets opfattelse, at omtalen i den påklagede artikel er af samfundsmæssig interesse. Pressenævnet finder videre, at det ligger inden for redaktørens redigeringsret at bringe den påklagede omtale i den form, det er sket, uanset parternes forudgående korrespondance og mediets forudgående omtale af Formuepleje.

Nævnet finder herudover, at der som sagen er oplyst, ikke ses at foreligge omstændigheder, der sandsynliggør, at der mellem klager og journalisten eller klager og mediet foreligger en interessekonflikt af en sådan karakter, at der er grundlag for at kritisere mediet for at omtale klager eller for at anvende den pågældende journalist.

Det forhold, at Økonomisk Ugebrev tidligere og efterfølgende har bragt kritisk omtale af Formuepleje, kan ikke ændre herpå. Nævnet udtaler ikke kritik.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Økonomisk Ugebrev at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer Økonomisk Ugebrev

[underrubrik]

Økonomisk Ugebrev får kritik for utilstrækkelig forelæggelse af beskyldninger

[tekst]

Økonomisk Ugebrev bragte i juni 2024 en analyse, der omtalte virksomheden Formuepleje A/S og en ny fond, selskabet havde stiftet, herunder forretningsmodellen bag fonden. Formuepleje A/S klagede til Pressenævnet over blandt andet, at artiklen indeholdt ukorrekt information og beskyldninger, som ikke var blevet forelagt, herunder omtale af, at ”flere i branchen er begyndt at mistænke en pyramide-lignende forretningsmodel bag den nye fond”. Nævnet udtaler kritik af Økonomisk Ugebrev for at fremsætte beskyldninger uden forinden at have forelagt de konkrete beskyldninger tilstrækkeligt for Formuepleje A/S.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse i den trykte udgave

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest i den første eller en af de første udgaver, der offentliggøres efter nævnets kendelse.

Offentliggørelse skal ske til illustration af Pressenævnets logo og på det sted i mediet, hvor mediet har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet. Har mediet ikke en fast rettelsesspalte, skal offentliggørelse ske på det sted i mediet, der svarer til placeringen af den kritiserede artikel.

Offentliggørelse skal endvidere ske med forsidehenvisning med oplysning om, at nævnet har udtalt kritik og med henvisning til den nærmere omtale i det nærmere angivne sted inde i bladet.

Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.

Offentliggørelse i den digitale udgave

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal bestå i en selvstændig artikel med Pressenævnets logo som illustration. Artiklen skal prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse og skal placeres før eventuel betalingsmur. Pressenævnets offentliggørelsestekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten "Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen" direkte til nævnets kendelse på www.pressenaevnet.dk ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.

Afgjort den 18. marts 2025